

Klimatoloog pakub koerailmaks lugemist

Juba Babüloonia kuninga Hammurapi aegadest peale on kaks asja olnud hukas – noorus ja ilm. Et viimane on sel suvel üsna hukas, on inimeste huvi ilma vastu suur ja nagu tellimise peale ilmus sel teemal silmaringi avardav raamat.

Igale ilmahuvilisele mõeldud väärt lugemise on kirjastuse Hea Lugu välja antud raamatusse «Kodune ilmaraamat» kirja pannud klimatoloog Ain Kallis.

«Seda raamatut oli kaunis põnev ja ka keeruline teha, sest tahtsin ilmast kirjutada võimalikult lihtsalt, ilma füüsikaliste ja matemaatiliste valemiteta,» rääkis Ain Kallis, kelle eesmärk oli laias lugejaskonnas ilmahuvi tekitada ning süvendada.

Lisaks neile peaks raamat autori arvates olema kohustuslik kõigile poliitikutele, igasugustele juhttöötajatele ning teistele, kes peavad otsuseid tehes teadma, kust puhub tuul, ja mis veel tähtsam – kuhu see pöörab.

Milline on ideaalsuvi?

Et ilmateatest ja ilmast aru saada, on Ain Kallis pea paarisajal leheküljel andnud ülevaate kõigest, mida iga päev oma nahal tunneme, ehk näiteks päikesest, õhutemperatuurist, õhurõhust, tuulest, õhuniiskusest, pilvedest ja sademetest.

Pilt muutub selgemaks ka atmosfääri, ultraviolettkiirguse, põrgupalavuse ning tsüklonite, antitsüklonite, harjade ja lohkude koha pealt. Autor on ära seletanud sellegi, mille järgi ennustavad ilma sünoptikud ja kuidas käib ilmaennustamine kohalike meetodite järgi.

Juttu on ka optilistest nähtustest, äikesest ja välgurekorditest, orkaanidest, tornaadodest, kliima muutumisest ning kliimarekorditest maailmas ja Eestis.

Otsekui tellimise peale on Ain Kallis kirjutanud ka ideaalsest ehk meid kõiki rahuldavast suvest. Viimaste aastate ideaalsuveks võib tema hinnangul pidada 1999. aasta oma, kui juuni oli küll jahe ja vihmane, kuid sooja juuli ja augustiga jäi rahule kogu rahvas.

Väga hull juuni polnudki

Tänavune juuni oli Tartumaal vaid 1,4 kraadi pikaajalisest keskmisest jahedam, kuid pea kaks korda vesisem kui tavaliselt ehk meteoroloogid panid sademeid kirja 134 millimeetrit. «Sadas küll kõvasti, aga väga hull tänavune juuni veel polnudki,» ütles Ain Kallis ja tuletas meelde, et näiteks 1998. aasta juunis mõõdeti Tartumaal sademete hulgaks 175 millimeetrit.

Nädalavahetusel peetava laulu- ja tantsupeo ajal töötab üle pika aja tulla ilus ilm. «Vaevalt, et see aga jätkub,» märkis Ain Kallis. Kui nii, siis hakka või uskuma setusid, kelle vanasõna ütleb «Kodusel ilmaraamatus», et suve armastab see, kel kasukat pole.

Raamat

Ain Kallis,

«Kodune ilmaraamat»,

kirjastus Hea Lugu, 2014,

199 lehekülge,

lisaks ilmavaatluse märkmik.